

Helsinki 20.5.2011

Viestintävirasto
kirjaamo@ficora.fi

Lausunto Postilaatikoiden sijoittamismääräysluonnoksesta

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto otsikossa mainitusta asiasta.

Määräys koskee muodollisesti yleispalvelutoimijaa ja lähetysten vastaanottajia, mutta käytännössä myös muut postitoimijat sitovat palvelunsa suurella todennäköisyydellä määräyksen pohjalta valittuihin laatikonpaikkoihin.

Määräys on aiempaa ohjetta yksinkertaisempi, kun aluetyypijaottelua on karsittu ja postilaisissa mainittua termistöä ei ole toistettu määräyksessä. Toisaalta kokonaisuuden hallittavuuden kannalta määräyksessä olisi hyvä maininta, että kerrostalojen laatikoiden sijoittelusta on säädetty postilain puolella.

Toteamme tyydytyksellä, että merkittäviä muutoksia aiempiin laatikoiden sijoitteluohjeisiin ei ole tehty mistä syystä mitään merkittäviä palvelutason heikennyksiä sanomalehtien tilaajia kohtaan ei ole tullut eli

- noutomatkojen maksimipituudet ovat pysyneet entisen ohjeen tasolla
- asuinkerrostaloissa jaetaan huoneistokohtaisesti luukkuihin vaikka talot voivat valita myös lokerikkojakelun
- 75-vuotiaiden sekä liikuntarajoitteisten palvelutaso on entisen kaltainen
- yleispalvelutoimijan jakelun tehostaminen on määräysten puitteissa mahdollista niillä alueilla, missä ryhmittelyä ei ole vielä tehty

Yhteenvedona voidaan todeta, että marraskuussa 2010 antamassamme lausunnossa (liite) esitetyt Viestintäviraston määräystoimivaltaan sisältyneet asiat ovat mielestämme huomioitu hyvin postilaatikoiden sijoittamismääräysluonnoksessa.

Sanomalehtien Liitto on sanoma- ja kaupunkilehtikustantajien toimialajärjestö. Liittoon kuuluu 234 sanoma- ja kaupunkilehteä, 128 julkaisijaa ja 36 muuta yhtiötä, niiden joukossa varhaisjakeluorganisaatioita.

SANOMALEHTIEN LIITO – TIDNINGARNAS FÖRBUND RY

Håkan Gabrielsson
vt. liittojohtaja

Liite: Sanomalehtien Liiton lausunto postinjakelun järjestämisestä 17.11.2010

Helsinki 17.11.2010

Viestintävirasto

PL 313
00181 HELSINKI

kirjaamo@ficora.fi

Kuuleminen postinjakelun järjestämistä koskevan Viestintäviraston määräyksen valmistelussa

Sanomalehtien Liitto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi postinjakelua koskevan määräyksen valmistelussa. Sanomalehtien liitto edustaa sekä lehdenkustantajia että varhaisjakeluorganisaatioita eli potentiaalisia postitoimijoita. Alan toimijoille ja asiakkaille on tärkeää, että määräyksillä turvataan vähintään nykyisen tasoinen palvelu mutta edistetään myös jakelun tehostamista sekä tuetaan kilpailun avautumista.

Nyky-suosituksen asiakokonaisuus on mielestämme hyvä, mutta haluamme painottaa ja kiinnittää huomiota seuraaviin yksityiskohtiin:

- 1) Taajama-alueiden osalta nykyohjeistus on toimiva mutta toivottavaa on, että laatikoiden sijoittelussa kannustetaan ratkaisuihin, joilla jakajat välttyvät pääkulkuväyliltä poikkeamisilta. Tämä parantaa postinsaajien palvelutasoa jakelun nopeutumisen kautta.
- 2) Nykyisessä ohjeessa ja suosituksessa mainitut postinsaajan henkilökohtaisia erityistarpeita kuten 75-vuoden ikää ja liikuntaesteisyyttä koskevat maininnat tulee mielestämme sellaisenaan olla mukana tulevassa määräyksessä.
- 3) Haja-asutusalueella postinsaajan asunnon ja postilaatikon sijainnin etäisyysmääräyksiä ei tule pidentää nykyisissä ohjeissa mainituista matkoista, mutta niiden rajoissa tulee yleispalvelutoimijaa velvoittaa toteuttamaan laatikoiden ryhmittely samoin kuin taajamissa. Ryhmittelyn toteuttaminen määräaikaan mennessä tulee olla edellytyksenä yleispalvelun aiheuttamien kohtuuttomien kustannusten korvaamiselle. Tämä kannustaa tehottomien jakeluiden kehittämiseen eli auttaa kalliiden haja-asutusalueen jakelukustannusten kurissa pitämisessä ja pienentää muilta toimijoilta mahdollisesti kerättävän tai verovaroin annettavan tuen tarvetta.

Haja-asutusalueilla tulee suosia postilaatikoiden ja laatikkoryhmien sijoittelussa ensisijaisesti pääreitit varressa olevia paikkoja, jotta yksityisten tai sivuteiden liittymiin tapahtuvia jakotyön tehokkuutta heikentäviä poikkeamia voidaan välttää. Sijoittelu tulee luonnollisesti toteuttaa jakajien työturvallisuutta ja postinhakijan turvallisuutta vaarantamatta sekä määräysten sallimien enimmäisnoutamatkojen puitteissa.

4) Uusi postilaki turvaa toisille postitoimijoille postiyrityksen hallussa oleviin postilokeroihin pääsyn postiyrityksen valitsemalla tavalla, joka ei kuitenkaan saa muodostaa esteitä toisen postiyrityksen toiminnalle. Mielestämme tehokkaiden jakelukierrosten turvaamiseksi on tärkeää, että toinen postiyritys voi päästä jakamaan postilokeroihin valitsemana ajankohtana eli omien jakelukierrosten yhteydessä tarvittaessa vaikka yöllä tai viikonloppuna riippumatta siitä, mikä on postilokeroiden ylläpitäjän oma palveluaika.

5) Postinjakelun sujuvuuden kannalta on välttämätöntä, että postinsaajat veloitetaan varustamaan postilaatit osoite- ja/tai nimitiedoillaan. Tämä ei voi tapahtua postitoimijoita koskevien määräysten kautta mutta tulee huomioida muussa postikilpailua vapauttavassa, valvovassa ja toimintaedellytyksiä sekä laadukasta postinjakelua turvaavassa ohjeistuksessa, koska uusilla postitoimijoilla ja niitä käyttävillä postitusyrityksillä sekä suurpostittajille ei ole samanlaisia edellytyksiä hallita nimettömien ja osoitteettomien luokkujen vastaanottajatietoja kuin Itellalla.

Osoitteettomien ja nimettömien luokkujen hallintaedellytysten parantamiseksi toivomme, että Väestökisterikeskus veloitetaan luomaan valtakunnallisen osoite-ID-rekisterin eri osapuolien käyttöön, jotta postittajien ja jakeluoperaattoreiden välisessä sähköisessä tiedonsiirrossa välttyään erimuotoisten osoitteiden aiheuttamilta ongelmilta. Tämä hyöty näkyy suoraan palvelun laadussa, sillä tulevaisuudessa organisaatioiden välisen sähköisen osoitetiedonsiirron merkitys korostuu, kun markkinoilla on aiempaa useampia toimijoita. Osoite-ID:n avulla osoite voidaan tunnistaa sähköisissä järjestelmissä riippumatta osoitteen kirjoitusmuodosta.

6) Postilakiehdotuksessa mainitaan postinumerojärjestelmän ylläpitäjän velvollisuuksista ja muiden postitoimijoiden tiedonsaamisesta ja pääsystä postinumerojärjestelmään. Näiden lisäksi Viestintäviraston määräyksessä tulisi olla velvoite postinumerojärjestelmän kehittämisestä yhdessä muiden toimijoiden sekä viranomaisen kanssa, jotta postinumeroalueisiin kytketyt vaikkakin postitoimiluvan ulkopuoliset palvelut eivät kehittyisi kilpailua rajoittavasti ja vaikeuttaisi asiakkaiden tarvitsemien palveluiden syntymistä.

Postinumerojärjestelmän tulee tukea postinjakelun ohjausta ja tähän asti sen kehittämisestä on vastannut Itella omien tarpeiden pohjalta. On järkevää, että valtakunnassa on vain yksi postinumerojärjestelmä mutta koska jatkossa se palvelee myös muita postitoimijoita, pitää sen kehittyä yhteisten tarpeiden pohjalta eikä siten, että yleispalvelutoimija yksin voi päättää postinumeroaluejaosta ja siten hankaloittaa muiden toimijoiden palveluiden kehittämistä ja kuluttajien postipalveluiden saatavuutta. Monilla alueilla muut postitoimijat jäävät myös kilpailun vapautumisen jälkeen riippuvaisiksi Itellan tarjoamista palveluista ja jos ne ovat sidottuja kuntarajoja huonosti myötäileviin postinumeroalueisiin, ei järkevien jakelukokonaisuuksien ostaminen Itellalta ole mahdollista.

Kunnioitavasti

Sanomalehtien Liitto ry

Kari Väisänen
asiantuntija, jakeluasiat
044-5144 900
kari.vaisanen@sanomalehdet.fi